

CONTRE JOUR

PAUL
ȚANICUI

0.

Tu te-ai dezmeticit prima, când din verandă am trecut la masă, de la masă în pat, și de-acolo fiecare în viața celuilalt cu furia a două ființe singure de prea mult timp. Ai spus atunci că oamenii sunt ca macaroanele: unele se lipesc, altele nu.

Pentru mine fusese una dintre acele zile când mergi în gol și golul îți țiuie în urechi a debusolare completă. Când aștepți o întâmplare, măcar un cuvânt potrivit care să-ți redea echilibrul obișnuit. O ruptură, un declin.

Și el a venit odată cu roata ta de rezervă.

— Te rog, ajută-mă, sunt într-o situație fără ieșire! Cineva mi-a tăiat roata și nu știu, habar nu am cum s-o schimb...

— Oamenii pot fi și ca bomboanele M&M's, am zis.

— Oamenii sunt ca spițele de bicicletă.

— Ca bicicletele în tandem.

— Ca morile de vânt fără Don Quijote.

— Ca urșii polari în viața lor albă.

— Ca ecranul TV.

— Când se dau știrile cu Andreea Esca. Oamenii sunt Andreea Esca.

— Ha, ha...

— Serios.
— Ce treaba are Andreea Esca?
— Are. Nu toată lumea vrea să fie ca ea?
— Eu nu vreau.
— OK. Cine crezi că ți-a tăiat roata?
— Nu știu... Dobitocul din capul străzii, care tot zice
că parchez pe locu' lu' fi-sa.
— Eu mă bucur c-a făcut-o.
— Și eu.
— Oamenii pot fi buni de ceva și când sunt răi.
— Asta e varză! ai spus.
Apoi te-ai mirat cât de curat e la mine.
— E curat la tine.
— Eu nu fac curat. Șterg urme.
— Urmele cui?
— Ale mele, în principal.
— Ce vrea să zică asta?
— Nimic.
— Încă nu știu când ești serios...
— Sunt serios.
— O zici așa, să impresionezi.
— Vreau să trăiesc pe curat.
— Am să te ajut să trăiești pe curat.
— Sunt sărac.
— Nici eu nu sunt bogată.
— Sunt scriitor.
— Am să te ajut să scrii.
— Cum?
— Am să-ți pregătesc sandvișuri. Și ceaiuri știu să
fac.

— OK. Mută-te la mine.

— Am s-o fac. Mai încolo.

— Fă-o azi. Acum.

O săptămână mai târziu, ți-ai adus două rânduri de haine, periuța de dinți, câteva perechi de pantofi, laptopul și o pungă de pâine suedeză cu cardamon.

— Mă simt ca-n vacanță.

— Ești în vacanță.

— Viațatoatăevacanță, ăsta e ID-ul meu.

— Și al meu. Cu pâinea ce e?

— Îmi place cum miroase.

Am mâncat în seara aia carne de vită cu legume la cuptor. Sosul l-am îngroșat cu pâinea de la tine pe post de pesmet și ți-a plăcut la nebunie.

— Îmi place să te văd gătind. Îmi plac mâinile tale. Mâini de bărbat.

— Mie-mi plac sânii tăi. Sâni de femeie.

— Hei! Am spus-o serios. Chiar ai mâini frumoase.

— Și ochii... Sunt nebun după ei!

— Trebuie neapărat să-mi întorci complimentul?
Spune doar mulțumesc.

— Mulțumesc. Sunt mai timid decât ai zice.

— N-aș zice.

— OK. Fă-mi o listă a lucrurilor care-ți plac...

— E complicat. Pot să le zic pe-alea care nu-mi plac.

— E chiar mai bine...

— Stai să mă gândesc... Nu-mi plac ăia care vorbesc la telefon în mașină... ăia care mănâncă floricele la film, la cinema... Care vorbesc tare... E complicat și asta...

— Avem o grămadă de timp.

— Da... Ȃia care cumpără fructe și nu le mănâncă. Ha, ha... Și eu intru în categoria asta! Apropo, n-ai vrea s-o cunoști pe bunică-mea? Săptămâna asta aș vrea să-i fac o vizită, are aproape nouăzeci de ani. Mi-a cerut să-i duc un mango. N-a mâncat niciodată mango.

A fost primul lucru serios pe care ni l-am propus să-l facem împreună. Până atunci petrecuserăm trei sferturi de timp în pat și restul în curtea casei mele, tu imaginându-ți cum o să pui la punct o seră care să producă doar roșii cherry și baby morcovi.

Am lăsat orașul în urmă ca un vis care se pierde în primele secunde de după trezire. Mi se părea atât de frumos să te văd lângă mine, atât de liniștită, cu toate senzațiile alea care te fac să crezi că orice minune e posibilă.

Apoi s-a pornit ploaia. De condus prin pânda de apă, nici vorbă. În mașină nu se putea sta, răpăiala ploii pe acoperiș te scotea din miști. Am tras-o cât am putut în afara șoselei. Undeva în câmp se vedea un fel de hambar și-am alergat ținându-ne de mână, chirăind ca apucații, până-n șura salvatoare.

Pământul reavăn și mirosul de paie ne-au pus simțurile pe foc. De ne-ar fi văzut țărani alergând goi în jurul hambarului, nu ne-ar fi luat cu furcile pe sus? Din fericire, n-au văzut. Nici asta, nici cum ne-am rostogolit printre baloți, doar din plăcerea de a ieși în câmp să ne spele ploaia. Nici cum am făcut pipi, pe rând, în găleata satului, după cum ne-am închipuit că ar trebui să fie. O găleată verde, de tablă, fără toartă, pe care era înscris numărul 402 cu vopsea albă. Mai întâi tu, cerându-mi

să te privesc *frontal*, când m-am întors cu fața spre ușă, mai mult din obișnuință decât de jenă, apoi eu, cu tine aburcată în spatele meu, nechezând drăcește, amândoi ușurați de povara eschivelor și a jumătăților de măsură – momentul hotărârii de-a nu mai avea nimic de ascuns. Nevoile noastre sunt și vor rămâne în aceeași găleată. Dragostea mea și-a ta, devenită lichidă, va lua forma oricărui vas în care va fi turnată, de-acum și pururea...

Călătoria noastră s-ar fi putut încheia aici și-am fi rămas la fel de fericiți. Dar imediat după ploaie am pornit din nou la drum. Încercam să-mi închipui cum va arăta bunica ta, ce ne vom spune.

— E așa ca-n cărți, știe povești, ne va da sfaturi importante? Sincer, mă simt puțin ciudat...

— De ce? N-ai de ce. Îți faci prea multe probleme. Bunică-mea e foarte naturală, n-are niciun fel de fițe.

— Păi, știi și eu... Vii așa, cu un bărbat în curtea ei, după trei ani...

— Și?

După ce am ieșit dintr-un defileu, în fața noastră s-a deschis un platou de-o frumusețe tulburătoare. Poate de la lumina filtrată prin nori, poate de la felul matematic în care erau așezate casele, căpițele de fân, munții din fundal, aerul, totul părea ca-ntr-o poveste, începeam să înțeleg de ce nu-mi spuseseși niciuna până atunci. Pentru că intraserăm în ea.

Ai avut dreptate. Bunica ta nu era din cărți, da' nici din lumea pe care o cunoșteam. Am ajuns, am coborât din mașină, ea era în fața porții, parcă ar fi știut exact când o să ajungem, ne-a făcut cu mâna. Stătea acolo,

în poartă, subțirică, în negru, gri și albastru. Voi v-ați pupat, mie mi-a întins mâna, eu m-am aplecat să i-o sărut, ea mi-a prins obrazul cu palma și m-a ridicat, zâmbind. Tu ai chicotit. Apoi ți s-a făcut sete și eu am scos apă din fântână ca unul care scotea apă din fântână de când lumea. Ți-am șoptit *mango* și ai zis *Ah!*, l-ai scos din poșetă și i l-ai dat. A fost rândul ei să se rușineze; l-a șters repede cu mâneca și l-a pus în buzunarul șorțului. Tu ai râs din nou și ai pupat-o pe obraz. Bunica ta ne-a invitat în casă. Ne-a spus că tocmai primise niște pește proaspăt de la un vecin pescar și ne-a așteptat să ni-l gătească. Păstrăv în foi de viță. (Cine ar fi zis?!) Am privit-o cum i-a preparat. Mai întâi i-a curățat de solzi. După asta i-a eviscerat, trei burți albe devenite trei guri surâzătoare aranjate frumos pe farfurie. A tăiat trei căței de usturoi, câte unul pentru fiecare peștișor. Le-a mai pus câte o foaie de dafin și boabe de piper. Apoi i-a înfășurat în frunzele de viță și i-a legat cu sfoară de cânepă. I-a uns cu ulei și i-a așezat în tigaie cu infinită grijă, parcă ar fi fost vii.

Am mâncat în curte, la o masă cu mușama chinezească, pe care erau desenați cocori. Ne-am amuzat punându-le oasele în cioc, bătrâna ta a zis că după ce vom termina de mâncat își vor lua zborul.

Nu mai știu care dintre noi a avut chef de cartofi copti. Am mers în bucătăria de vară să-ncingem cuptorul. Bunica ta ne-a adus vișinată în pahare de cristal, tu ai vrut în ciudățeniile alea de plastic care se aplatizează când apeși pe ele. Am râs, am băut și le-am făcut una cu masa. De multe ori.

Mai spre seară, ne-am așezat pe banca de la poartă să vedem cine mai trece pe drum. Bunica ta ținea în poală cartofii care încă scoteau aburi, iar noi i-am deschis ca pe niște cutiuțe magice.

Atunci a coborât prima oară liniștea în viața mea. Liniște pură, liniște simplă, ușoară ca aerul pe care-l respiram. Ai știut, căci ai simțit la fel. *Hei! Unde te-ai dus?* Ca să-ți arăt că *sunt acolo*, ți-am cerut mâna. Peste poala bunicii tale ți-am cerut-o.

Și tu ai spus *da*.

Un bărbat iubește o femeie... sau poate două? În romanul lui Paul Țanicui, evenimentele se succed cu repeziciune, iar dragostea și moartea sunt două fațete ale aceleiași realități. O realitate ce stă permanent sub semnul iluziei, augmentată și distorsionată de imaginile generate de mintea personajului-narator, a cărui ambiguitate identitară persistă de la prima la ultima pagină. E o proză muzicală, permeată de poezie, care surprinde intensitatea vieții trăite pe marginea prăpastiei, destrămarea iubirii și devastatoarele consecințe pe care pierderea femeii iubite le are asupra destinului personajului principal.

Contre-jour e un roman din lumina căruia, odată intrat, cititorului îi va fi foarte greu să se desprindă.

— Carmen Mușat